

ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG NĂNG LỰC SỰ PHẠM THỰC HÀNH CỦA SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH VÕ BOXING NGÀNH GIÁO DỤC THỂ CHẤT, TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỂ DỤC THỂ THAO BẮC NINH

Lưu Quốc Hưng⁽¹⁾

Phan Đức Thắng⁽²⁾

Tóm tắt:

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường được sử dụng trong lĩnh vực TĐTT, các tác giả đã xác định được cấu trúc năng lực sự phạm thực hành của người giáo viên TĐTT, trên cơ sở đó, khảo sát giáo viên trong các trường phổ thông đã trực tiếp hướng dẫn sinh viên thực tập và phỏng vấn sinh viên chuyên ngành Võ Boxing để đánh giá thực trạng năng lực sự phạm thực hành của sinh viên. Tiến hành phân tích chi tiết các kỹ năng còn yếu, trên cơ sở đó, tìm ra nguyên nhân ảnh hưởng tới việc nâng cao năng lực sự phạm thực hành cho đối tượng nghiên cứu.

Từ khóa: Năng lực sự phạm thực hành, chuyên ngành Võ Boxing, ngành GDTC, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh.

Assessing the current status of practical pedagogical proficiency of students majoring in Boxing - Martial Arts in Physical Education department, Bac Ninh Sports University

Summary:

Through regular scientific research methods, the authors determined the structure of practical pedagogical proficiency of students majoring in Boxing - Martial Arts in Physical Education department. Basing on that structure, they surveyed the high school teachers, who directly guide internship students, and interviewed students majoring in Boxing - Martial Arts in order to evaluate the current situation of students' practical pedagogical proficiency. They conducted a detailed analysis of weak skills, on that basis, ascertain the causes affecting the improvement of practical pedagogical proficiency for research subjects.

Keywords: Practical pedagogical proficiency, Boxing - Martial Arts, Physical Education department, Bac Ninh Sports University.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Đổi mới phương pháp giảng dạy và nâng cao chất lượng đào tạo là vấn đề được Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh quan tâm đặc biệt. Trong những năm gần đây, Nhà trường không ngừng đổi mới từ khâu tuyển sinh đầu vào đến việc tăng cường đầu tư cơ sở vật chất phục vụ cho giảng dạy và tập luyện nhằm nâng cao chất lượng đào tạo... Đặc biệt Nhà trường thường xuyên tổ chức các hội thảo, thực hiện các đề tài nghiên cứu khoa học nhằm đổi mới chương trình, cải tiến phương tiện, phương pháp dạy học, từng bước nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường giúp cho sinh viên sau khi ra trường

có được vốn kiến thức chuyên môn và các kỹ năng sự phạm tốt nhất phục vụ cho quá trình công tác. Do đó việc nâng cao năng lực sự phạm, đặc biệt là năng lực sự phạm thực hành cho sinh viên của Trường là một trong những nhiệm vụ cấp bách có ý nghĩa khoa học và thực tiễn cao đối với sự phát triển của Nhà trường. Nhiều giải pháp đã được tiến hành nhưng chưa xuất phát từ thực tiễn nên hiệu quả chưa thực sự cao. Nhằm nâng cao năng lực sự phạm thực hành cho sinh viên chuyên ngành Võ Boxing Ngành GDTC, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh, việc đánh giá đúng thực trạng năng lực sự phạm thực hành của sinh viên có vai trò vô cùng quan trọng và có ý nghĩa thực tiễn.

⁽¹⁾ThS, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh

⁽²⁾TS, Học viện Cảnh sát nhân dân

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; Phương pháp phỏng vấn; Phương pháp quan sát sự phạm và Phương pháp toán học thống kê.

Phỏng vấn xác định kỹ năng sự phạm thực hành cơ bản của người giáo viên TĐTT: Tiến hành trên 20 giảng viên thực hành tại Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh;

Phỏng vấn đánh giá kết quả thực tập sự phạm của giáo viên Thử dạy thông qua khảo sát 30 giáo viên đang giảng dạy tại các trường THPT và THCS tại Thành phố Từ Sơn, đối tượng hướng dẫn thực tập của sinh viên chuyên ngành Võ Boxing.

Khảo sát sinh viên: Thực trạng về trình độ năng lực sự phạm cơ bản của sinh viên Boxing ngành GDTC Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh theo sự tự đánh giá của sinh viên năm cuối – Khóa Đại học 51, tổng số 15 sinh viên.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN**1. Thực trạng năng lực sự phạm thực hành của sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, ngành GDTC, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh****1.1. Xác định tiêu chí đánh giá năng lực sự phạm thực hành của sinh viên**

Tiến hành xác định tiêu chí đánh giá năng lực sự phạm thực hành của sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, ngành GDTC, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh thông qua tham khảo tài liệu lý luận nghiệp vụ sự phạm nói chung và lý luận nghiệp vụ sự phạm TĐTT nói riêng, đồng thời trao đổi với một số các giảng viên của Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh, các chuyên gia trong lĩnh vực GDTC và phỏng vấn bằng phiếu hỏi trên diện rộng. Kết quả xác định được 10 tiêu chí đặc thù trong đánh giá năng lực sự phạm thực hành cho đối tượng nghiên cứu. Cụ thể gồm:

- (1) Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học
- (2) Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác
- (3) Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa chữa
- (4) Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy
- (5) Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học).
- (6) Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy
- (7) Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học

tập của học sinh.

(8) Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác

(9) Kỹ năng bảo hiểm, giúp đỡ và sơ cứu chấn thương

(10) Kỹ năng tổ chức, trọng tài thi đấu

1.2. Đánh giá thực trạng năng lực sự phạm thực hành của sinh viên**1.2.1. Thực trạng kỹ năng sự phạm thực hành của sinh viên qua đánh giá của các giáo viên Thử dạy tại các trường phổ thông trên địa bàn thành phố Từ Sơn**

Tiến hành đánh giá thực trạng kỹ năng sự phạm thực hành của sinh viên thông qua phỏng vấn 30 giáo viên Thử dạy tại các trường phổ thông trên địa bàn Thành phố Từ Sơn, nơi có sinh viên chuyên ngành Võ Boxing thực tập bằng phiếu hỏi. Đánh giá được tiến hành theo 5 mức tương ứng từ tốt tới yếu. Kết quả được trình bày tại bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy:

Trong các tiêu chí đánh giá được đưa ra khảo sát có 2 tiêu chí được đánh giá loại tốt với trên 80% tổng điểm tối đa gồm Kỹ năng tổ chức, trọng tài thi đấu (được 100% đánh giá ở mức tốt) và Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác với tỷ lệ điểm trung bình đạt được là 89.1%. Đây là những kỹ năng cần phát huy trong quá trình tổ chức dạy học cho sinh viên.

Nhóm những kỹ năng đánh giá loại khá gồm: Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học; Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học); Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy; Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác và kỹ năng bảo hiểm, giúp đỡ và sơ cứu chấn thương với điểm đánh giá từ 60% tổng điểm tối đa trở lên. Đây là những tiêu chí cần chú ý tác động các giải pháp giúp nâng cao hơn nữa kỹ năng sự phạm thực hành cho đối tượng nghiên cứu.

Nhóm các kỹ năng ở mức trung bình và yếu (dưới 60% tổng điểm tối đa) gồm: Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa chữa; Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy và kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh. Trong quá trình tổ chức dạy học cho sinh viên, cần đặc biệt chú ý và tác động các giải pháp tác động để cải thiện mạnh mẽ các tiêu chí này.

Bảng 1. Thực trạng kỹ năng sư phạm thực hành của sinh viên qua đánh giá của các giáo viên Thể dục tại các trường phổ thông trên địa bàn Thành phố Từ Sơn (n=30)

TT	Tiêu chí	Mức độ đánh giá										Tổng điểm	%
		Tốt (4 điểm)		Khá (3 điểm)		Trung bình (2 điểm)		Yếu (1 điểm)		Kém (0 điểm)			
		n	Đ	n	Đ	n	Đ	n	Đ	n	Đ		
1	Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học	6	24	9	27	11	22	4	4	0	0	77	64.1
2	Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác	14	64	11	33	5	10	0	0	0	0	107	89.1
3	Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa chữa	0	0	5	15	10	20	15	15	0	0	50	41.6
4	Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy	6	24	10	30	12	24	4	4	0	0	82	68.3
5	Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học)	5	20	6	18	14	28	5	10	0	0	76	63.3
6	Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy	0	0	3	9	12	24	15	15	0	0	48	40
7	Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	0	0	2	6	12	24	16	16	0	0	46	38.3
8	Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác	5	20	6	18	15	30	4	4	0	0	72	60
9	Kỹ năng bảo hiểm, giúp đỡ và sơ cứu chấn thương	5	20	6	18	15	30	4	4	0	0	72	60
10	Kỹ năng tổ chức, trọng tài thi đấu	30	120	0	0	0	0	0	0	0	0	120	100

1.2.2. *Thực trạng kỹ năng sư phạm thực hành qua tự đánh giá của sinh viên sau thực tập lần 2*

Tiến hành phỏng vấn 15 sinh viên chuyên ngành Võ Boxing khóa đại học 51, Ngành GDTC, Trường Đại học TĐTT Bắc Ninh tự đánh giá kỹ năng sư phạm thực hành sau khi hoàn thành thực tập sư phạm lần 2. Kết quả phỏng vấn được trình bày ở bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy: Khi sinh viên tự đánh giá kỹ năng sư phạm thực hành có những điểm tương đồng tương đồng với kết quả đánh giá của các giáo viên cơ sở như: có 02 kỹ năng đạt loại tốt gồm: Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác và Kỹ năng tổ chức, trọng tài thi đấu. Tuy nhiên 2 nhóm còn lại lại có những khác biệt. Cụ thể:

Những kỹ năng được tự đánh giá ở loại khá gồm: Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học; Kỹ

Bảng 2. Thực trạng kỹ năng sư phạm thực hành qua tự đánh giá của sinh viên sau thực tập lần 2 (n=15)

TT	Tiêu chí	Mức độ đánh giá										Tổng điểm	%
		Tốt (4 điểm)		Khá (3 điểm)		Trung bình (2 điểm)		Yếu (1 điểm)		Kém (0 điểm)			
		n	Đ	n	Đ	n	Đ	n	Đ	n	Đ		
1	Kỹ năng tổ chức và quản lý giờ học	3	12	6	18	4	8	2	2	0	0	40	66.6
2	Kỹ năng làm mẫu (thị phạm) động tác	6	24	7	21	1	2	1	1	0	0	48	88
3	Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa chữa	1	4	2	6	6	12	6	6	0	0	28	46.6
4	Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy	3	12	6	18	5	10	1	1	0	0	41	68.3
5	Kỹ năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học)	3	12	6	18	5	10	1	1	0	0	41	68.3
6	Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy	2	8	7	21	5	10	1	1	0	0	46	76.6
7	Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	1	4	2	6	5	10	7	7	0	0	27	45
8	Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác	4	16	5	15	5	10	1	1	0	0	42	70
9	Kỹ năng bảo hiểm, giúp đỡ và sơ cứu chấn thương	3	12	5	15	6	12	1	1	0	0	40	66.6
10	Kỹ năng tổ chức, trọng tài thi đấu	7	28	6	18	2	4	0	0	0	0	50	83.3

năng sử dụng bài tập, dụng cụ hỗ trợ dẫn dắt (phương tiện dạy học); Kỹ năng biên soạn kế hoạch, tiến trình, giáo án giảng dạy; Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác; Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy; và kỹ năng bảo hiểm, giúp đỡ và sơ cứu chấn thương. So với đánh giá của giáo viên thì sinh viên tự đánh giá điểm tốt hơn ở nhóm này, đồng thời tiêu chí “Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy” được giáo viên đánh giá ở mức trung bình và

yếu nhưng được sinh viên tự đánh giá ở mức tốt.

Riêng nhóm kỹ năng sinh viên tự đánh giá ở mức yếu gồm: Kỹ năng phát hiện những sai lầm thường mắc và đưa ra biện pháp sửa chữa và kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh.

1.2.3. Tổng hợp phân tích của giáo viên và sinh viên về những điểm còn hạn chế trong kỹ năng sư phạm thực hành

Tiến hành phỏng vấn trực tiếp các giáo viên

và sinh viên để khai thác sâu hơn về các kỹ năng sự phạm thực hành còn yếu của sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, Ngành GDTC, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh. Kết quả cho thấy:

* Kỹ năng biên soạn giáo án giảng dạy còn hạn chế

Biểu hiện:

- Sinh viên chưa xác định rõ trọng tâm bài giảng nên thường không làm nổi bật được mục tiêu giáo dục trong mỗi giáo án.

- Giáo án phân phối kiến thức còn lan man dẫn đến việc bố trí nội dung, thời gian cho từng phần không hợp lý.

* Kỹ năng phát hiện và sửa chữa những sai lầm thường mắc còn hạn chế

Biểu hiện:

- Khả năng phát hiện động tác sai của học sinh chưa nhanh.

- Thấy học sinh thực hiện động tác sai nhưng không biết cách sửa như thế nào cho đúng.

- Không biết thị phạm động tác sai đó của học sinh để cho học sinh nhìn vào đây để thấy rõ cái sai.

* Kỹ năng giảng giải, phân tích kỹ thuật động tác còn hạn chế

Biểu hiện:

- Lúng túng trong khâu diễn đạt.

- Diễn đạt thiếu logic, không nhấn mạnh được trọng tâm vấn đề cần trình bày, phân tích.

- Diễn đạt không ngắn gọn, đầy đủ và chính xác vấn đề chính cần trình bày

- Vẫn còn nói ngọng và trình bày vẫn bị vấp.

* Kỹ năng tổ chức lớp, quản lý giờ học còn hạn chế

Biểu hiện:

- Chưa phát huy được vai trò của cán sự lớp

- Bố trí đội hình, đội ngũ không hợp lý dẫn đến phải di chuyển nhiều

- Phân phối thời gian, lượng vận động trong tiết dạy chưa khoa học.

- Bao quát lớp học còn nhiều hạn chế, phát hiện và sửa chữa sai lầm chưa kịp thời

* Kỹ năng sử dụng các phương pháp giảng dạy còn hạn chế

Biểu hiện:

- Phương pháp sử dụng chưa đa dạng.

- Vận dụng phương pháp trong quá trình giảng dạy chưa hợp lý

* Kỹ năng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh còn hạn chế

Biểu hiện:

- Chưa đánh giá đúng trình độ và năng lực của người bị kiểm tra

- Lúng túng trong khâu kiểm tra, đánh giá

Qua quá trình tìm hiểu, phân tích tìm ra những nguyên nhân cơ bản dẫn đến những hạn chế trên của sinh viên là:

- Giáo viên chưa quan tâm nhiều đến nhiệm vụ đào tạo nghề cho sinh viên

- Sinh viên chưa ý thức được nhiệm vụ trau dồi, rèn luyện kiến thức, kỹ năng nghiệp vụ sư phạm.

- Sinh viên chưa tích cực tự học, tự rèn luyện.

- Nội dung và yêu cầu trong kiểm tra, đánh giá chưa phù hợp với mục tiêu đào tạo.

- Chưa có nhiều biện pháp, tạo điều kiện sinh viên rèn luyện năng lực chuyên môn.

- Chưa có tiêu chí tuyển sinh về năng khiếu sư phạm.

- Chưa có nội dung cụ thể đánh giá năng lực sư phạm của sinh viên trong các môn học.

- Công tác tập giảng trước khi đi thực tập chưa được tổ chức tốt.

- Các nguyên nhân khác.

2. Nguyên nhân ảnh hưởng tới sự phát triển năng lực sư phạm thực hành của sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, Khoa GDTC, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Qua quá trình tìm hiểu, phân tích tìm ra 8 nguyên nhân cơ bản dẫn đến ảnh hưởng năng lực sư phạm thực hành của sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, Ngành GDTC, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Để đảm bảo tính khách quan và chính xác về các nguyên nhân ảnh hưởng đến việc nâng cao năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên chuyên ngành Boxing, ngành GDTC, chúng tôi tiến hành phỏng vấn các thầy, cô giáo, cán bộ quản lý trong Trường Đại học TDTT Bắc Ninh đã và đang tham gia vào quá trình đào tạo. Kết quả được trình bày ở bảng 3.

Qua kết quả phỏng vấn, chúng tôi thu được các ý kiến đồng ý những nguyên nhân sau hạn chế tới việc nâng cao năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, Ngành GDTC với trên 80% ý kiến tán thành, đó là:

Bảng 3. Phỏng vấn giáo viên Trường Đại học TDTT Bắc Ninh về những nguyên nhân ảnh hưởng đến nâng cao năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên chuyên ngành Võ Boxing Ngành GDTC (n =20)

TT	Các nguyên nhân	Ý kiến			
		Đồng ý	(%)	Không đồng ý	(%)
1	Giáo viên chưa quan tâm nhiều đến nhiệm vụ rèn luyện năng lực sư phạm cho sinh viên	17	85.00	3	15.00
2	Sinh viên chưa ý thức được nhiệm vụ trau dồi, rèn luyện kiến thức, kỹ năng sư phạm	18	90.00	2	10.00
3	Cơ sở vật chất, tài liệu giáo trình không đầy đủ	9	45.00	11	55.00
4	Sinh viên chưa tích cực tự học, tự rèn luyện năng lực sư phạm	16	80.00	4	20.00
5	Trình độ giáo viên không đảm bảo	6	30.00	14	70.00
6	Chưa có nội dung đánh giá năng lực sư phạm cho sinh viên	20	100	0	0
7	Nội dung và yêu cầu trong kiểm tra, đánh giá chưa phù hợp với mục tiêu đào tạo	7	35.00	13	45.00
8	Chưa có các giải pháp cụ thể, để nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên	18	90.00	2	10.00

- Giáo viên chưa quan tâm nhiều đến nhiệm vụ rèn luyện năng lực sư phạm cho sinh viên.

- Sinh viên chưa ý thức được nhiệm vụ trau dồi, rèn luyện kiến thức, kỹ năng sư phạm.

- Sinh viên chưa tích cực tự học, tự rèn luyện nâng cao năng lực sư phạm cho bản thân.

- Chưa có nội dung đánh giá năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên.

- Chưa có các biện pháp cụ thể, để nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên.

Đây là căn cứ quan trọng để tác động các giải pháp nâng cao năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, ngành GDTC, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

KẾT LUẬN

Quá trình nghiên cứu lựa chọn được 10 tiêu chí đặc thù trong đánh giá năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, ngành GDTC, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh. Tiến hành khảo sát giáo viên trong các trường phổ thông đã trực tiếp hướng dẫn sinh viên thực tập và phỏng vấn sinh viên chuyên ngành Võ boxing để đánh giá thực trạng năng lực sư phạm thực hành của đối tượng nghiên cứu. Kết quả xác định được 2 tiêu chí đánh giá ở mức tốt, 5-6 tiêu

chí đánh giá ở mức khá và 2-3 tiêu chí đánh giá ở mức trung bình, yếu.

Xác định được 5 nguyên nhân hạn chế tới việc nâng cao năng lực sư phạm thực hành cho sinh viên chuyên ngành Võ Boxing, Ngành GDTC, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Như An (1992), *Phương pháp đánh giá và tự đánh giá bài soạn và bài giảng của giáo viên*, Nghiên cứu giáo dục (số 8), Tr12.
2. Hoàng Anh, Vũ Kim Thanh (1997), *Giao tiếp sư phạm*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
3. Nguyễn Quang Chương (2004), “Nghiên cứu một số giải pháp nâng cao năng lực sư phạm cho sinh viên Thể dục Trường Cao đẳng Sư phạm Sơn La”, *Luận văn thạc sĩ giáo dục học*.
4. Nguyễn Đình Chinh, Phạm Trung Thanh (1999), *Kiến tập và thực tập sư phạm*, Nxb Giáo dục Hà Nội, Tr12.

(Bài nộp ngày 3/11/2023, Phản biện ngày 10/11/2023, duyệt in ngày 30/11/2023
 Chịu trách nhiệm chính: Lưu Quốc Hưng,
 Email: Quochung@gmail.com)